

Krisepedagogikk

Guro Brekke

Magne Raundalen og Jon-Håkon Schultz | **Krisepedagogikk** Universitetsforlaget, 2006. 235 sider

Forfatterne ønsker å bidra til å gjøre skoler og barnehager enda bedre i stand til å hjelpe barn og unge etter kriser og traumer. Boka viser et sterkt engasjement i forhold til at de fagpersonene som ser barna hver dag, skal ha vilje, mot og kunnskap til å ta aktivt del i barns og unges opplevelser av sorg og kriser. Når boka har fått tittelen *Krisepedagogikk*, er det ifølge forfatterne for å utfordre skole og barnehage, og for å tydeliggjøre deres sentrale rolle i håndtering av sorg og kriser. Metoder som fungerer i terapi, er tilpasset bruk i samlingsstund og klasserom.

Boka gir en innføring i begreper og ordbruk innenfor området, og inneholder en relativt kort gjennomgang av traumeteori. Forfatterne klarer på en god måte å understreke fellestrekk som er sentrale for videre forståelse og kunnskapsformidling. Bokas styrke er imidlertid at den er praksisbasert, med gode metodebeskrivelser og med mange historier og eksempler som evner å berøre og engasjere.

Forfatterne velger også innfallsvinkler i forhold til dette fagområdet som er nye for meg som leser. Først ved å argumentere for at god krisehåndtering er en måte å gi tilpasset opplæring på – noe barnet har krav på etter opplæringsloven. Boka viser på en god måte hvordan traumer og kriser påvirker og hemmer læring, og hvordan god krisehåndtering medfører viktig læring og mestring. Videre inkluderes «de glemte barna», barn som over tid for eksempel lever med alvorlig sykdom, psykiske lidelser, rusproblemer, overgrep eller andre store belastninger i familien. Det argumenteres for at dette er barn som blir utsatt for hendelser som er så belastende og av en slik art at de i andre situasjoner, for eksempel i en kollektiv krise, automatisk ville motta krisehjelp. Her inkluderes imidlertid denne gruppen i skolens krisepedagogikk og beredskapsplan. På denne måten formidler forfatterne en

helhetlig forståelse av barns og unges behov for voksenstøtte når livet er vanskelig, som går utover det mange forbinder med begrepet «krisehjelp».

Som leser savner jeg imidlertid en mer omfattende omtale av foreldrenes rolle. Barns håndtering av tap og kriser vil i stor grad være avhengig av foreldrenes håndtering og støtte, særlig der krisen også rammer familien. Forskning og erfaring viser at samarbeidet mellom barnehagen, skolen og foreldrene ofte ikke fungerer godt nok, og at det her er et stort potensial for forandring som kan komme barna til gode. Det er viktig at foreldrene får en annen rolle enn passive mottakere av informasjon. Forfatterne omtaler dette temaet i boka, og vektlegger betydningen av samarbeid med, og informasjon til, foreldrene. Temaet har imidlertid ikke fått mye plass, da pedagogens oppgave med å tilrettelegge for barnets læring vektlegges i størst grad. Her hadde jeg ønsket meg både enda flere gode eksempler og et teoretisk grunnlag som også understreker betydningen av foreldrenes rolle.

Boka anbefales som håndbok når skoler, barnehager, skolehelsetjeneste og PPTjeneste skal håndtere kriser eller lage beredskapsplaner. Her er gode og gjennomarbeidede innspill til planer og tiltak når enkeltbarn opplever store belastninger, når krisen rammer i nærmiljøet, eller når mediene bringer nyheter om krig og naturkatastrofer. Dette er imidlertid ikke bare en fagbok om intervensjoner og tilrettelegging ved kriser, men også et spennende innlegg i debatten om norsk skole og barnehage. Boka er et viktig innlegg i utviklingen mot større åpenhet i forhold til psykososiale vansker, og utvikling mot et større helhetssyn på barn og unges læring og utvikling.